

Sygn. akt III AUa 756/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Sędziowie:	SA Elżbieta Czaja SA Krystyna Smaga (spr.)
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2015 r. w Lublinie

sprawy B. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy B. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 8 lipca 2014 r. sygn. akt IV U 1008/13

oddala apelację.

III AUa 756/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z dnia 31 lipca 2013 r odmówił B. C. prawa do wcześniejszej emerytury, wobec braku piętnastu lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i braku dwudziestopięcioletniego okresu składkowego i nieskładkowego.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury, gdyż przez ponad 15 lat wykonywał prace w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 8 lipca 2014 r oddalił odwołanie na podstawie następujących ustaleń faktycznych i ich oceny prawnej.

B. C., urodzony (...), złożył 28 czerwca 2013 r wniosek o emeryturę. ZUS uznał staż ubezpieczeniowy wnioskodawcy 24 lata 3 miesiące 22 dni, nie uznał żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony od 1 grudnia 1979 r do 31 sierpnia 1994 r był zatrudniony w PP (...), (...) Nr 9 w S. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektromechanika napraw pojazdów samochodowych. Od 31 stycznia 1984 r do 22 lutego 1988 r pracował na kontrakcie w Zakładach (...) w D.. Od 1 maja 1992 r do 31 sierpnia 1994 r korzystał z urlopu bezpłatnego. Od 4 maja 1992 r do 28 czerwca 1993 r był zatrudniony w (...)w S. (następca prawny (...)) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektromechanika napraw pojazdów samochodowych. Zajmował się między innymi ładowaniem akumulatorów. Polegało to na robieniu elektrolitu, tj. rozrabianiu kwasu z wodą. Były do tego specjalne pomieszczenia i ubrania. Ubezpieczony dostawał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych. Ładowanie akumulatorów nie było jedyną i wyłączną czynnością, jaką zajmował się ubezpieczony, będąc zatrudnionym w (...) i w(...) Wykonywał również zlecenia dotyczące naprawy pojazdów, wymieniał akumulatory, żarówki, opony, rozruszniki. Rano kontrolował stan naładowania akumulatorów, potem naprawiał samochody, formował nowe akumulatory, przygotowywał elektrolit. Wykonywał też inne czynności elektromechanika - naprawiał samochody pod kątem osprzętu elektronicznego. W okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w D. ubezpieczony naprawiał wózki akumulatorowe, sprawdzał ich jakość, stan techniczny.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania ubezpieczonego, zeznania świadków: M. J., K. D., S. G., T. S., akt ZUS, akt osobowych.

Sąd zważył, że odwołanie nie jest uzasadnione. Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W ocenie Sądu B. C. nie spełnił wszystkich powyższych warunków. Nie wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Wnioskodawca nie udowodnił również 15 lat pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów dotychczasowych. Sąd dał w części wiarę zeznaniom ubezpieczonego i świadków. Z zeznań wynika, że ubezpieczony pracował jako elektromechanik napraw pojazdów samochodowych. Pracodawca ((...)w S.). wystawił B. C. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wskazując że wykonywał on prace określone w wykazie A, dział XIV pkt 16 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Jednak brak jest dowodu, że praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Z zeznań świadka M. J. wynika, że wnioskodawca zajmował się też naprawą pojazdów samochodowych, wymieniał żarówki, opony, rozruszniki, naprawiał osprzęt elektroniczny w samochodach. Świadek był inspektorem BHP, więc był zorientowany w zakresie obowiązków pracowniczych skarżącego. Sam wnioskodawca przyznał, że wykonywał naprawy pojazdów. Brak również dowodu, aby praca w Zakładach (...) w D. była pracą w warunkach szczególnych wykonywaną stale i w pełnym wymiarze. Jedyny świadek, który pracował z wnioskodawcą stwierdził, że tam pracował on na wózkach akumulatorowych, zajmował się sprawdzaniem ich jakości i stanu technicznego.

Sąd wskazał, że zgodnie z § 2 ust 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w warunkach szczególnych jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd uznał, że wnioskodawca w (...)oraz (...) w S. pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie wykonywał stale. Brak też dowodu na to, aby taką pracę wykonywał podczas zatrudnienia w Zakładach (...) w D.. Nie udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art.477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w wyroku.

Apelację od tego wyroku wniósł B. C., zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 162, poz. 1118 ze zm.) poprzez niezastosowanie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze kwalifikacji zawartej w załączniku A, Dział XIV poz. 13 do oceny charakteru pracy wykonywanej przez ubezpieczonego,

2. sprzeczność istotnych ustaleń poczynionych przez Sąd z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, polegającą na przyjęciu, że ubezpieczony nie wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych podczas gdy analiza decyzji organu rentowego z dnia 17 czerwca 2014 r prowadzi do wniosku odmiennego,

3. naruszenie prawa procesowego tj. art. 328 § 2 oraz art. 233 § 1 kpc:

- przez brak wszechstronnego rozważenia materiału, w szczególności zeznań ubezpieczonego i świadków, co doprowadziło do sformułowania błędnego wniosku, iż pracy ubezpieczonego nie można zakwalifikować jako pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;

- przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonania jego oceny z pominięciem istotnej części tego materiału, tj. zeznań świadków S. G., podczas gdy ich uwzględnienie mogłoby doprowadzić do odmiennej w stosunku do przyjętej przez Sąd oceny materiału dowodowego, bez uzasadnienia takiego stanowiska w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Apelujący wskazał nowy dowód, tj. zeznania świadka J. O. i wniósł o jego przesłuchanie, wyjaśniając że dowód nie mógł być powołany wcześniej z uwagi na niemożność ustalenia danych wymienionego świadka, - na okoliczność wykonywania przez zatrudnienia ubezpieczonego w szczególnych warunkach

Apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, w związku z zarzutami procesowymi, w świetle których zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, ewentualnie o zmianę wyroku, po przeprowadzeniu uzupełniającego postępowania dowodowego i uwzględnienie odwołania.

Apelujący wskazał, że ustalenie Sądu w zakresie braku 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych pozostaje w rażącej sprzeczności z decyzją ZUS Oddziału w S. z dnia 17 czerwca 2014 r, w świetle której, w wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy przyjął ubezpieczonemu za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 r staż sumaryczny 25 lat.

Odnosząc się natomiast do kwestii wykonywania pracy w szczególnych warunkach, skarżący stwierdził, że o ile Sąd dostrzeże, iż ubezpieczony wykonywał pracę elektromechanika w kontekście świadectwa pracy wskazującego na wykonywanie prac określonych w wykazie A, dział XIV punkt 16 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskazując jednakże na brak dowodu, iż praca była wykonywana stale – to nie zauważa, iż praca ubezpieczonego może być traktowana jako praca w szczególnych warunkach wymieniona w wykazie A, dział XIV poz. 13.

Apelujący podniósł, że w dziale XIV załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów „Prace różne” pod poz. 13 wskazane są prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych. Zarządzenie nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 30 marca 1985 r w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz.Urz.MG.1985 nr 1, poz. 1) zawiera załącznik nr 1, wykaz

stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej, wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. W załączniku w dziale XIV „Prace różne” pod pozycją 13 są wymienione prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych: 1) elektromechanik akumulatorowy, 2) elektromonter akumulatorów i baterii, 3) konserwator akumulatorowy, 4) ładowacz akumulatorów, 5) monter instalacji baterii akumulatorowych, 6) monter akumulatorów, 7) przygotowawca elektrolitu, 8) robotnik porządkowy - sprzętacz produkcyjny, 9) smarowacz płyt akumulatorowych, 10) ślusarz akumulatorów.

W ocenie skarżącego powyższy wykaz ma istotne znaczenie i nie można go pomijać przy ocenie charakteru pracy ubezpieczonego. Skarżący powołał się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, zgodnie z którym wykazy resortowe mają charakter informacyjny, techniczno-porządkujący, uściślający. Z faktu, że właściwy minister, kierownik urzędu centralnego czy centralny związek spółdzielczy w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalił w podległych i nadzorowanych zakładach pracy, że dane stanowisko pracy jest stanowiskiem pracy w szczególnych warunkach, może płynąć domniemanie faktyczne, że praca na tym stanowisku w istocie wykonywana była w takich warunkach i odwrotnie, brak konkretnego stanowiska pracy w takim wykazie może - w kontekście całokształtu ustaleń faktycznych - stanowić negatywną przesłankę dowodową. Wykaz resortowy ułatwia identyfikację określonego stanowiska pracy jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach, zwłaszcza gdy w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów nie wymienia się konkretnego stanowiska, lecz operuje pojęciem ogólnym. Zarządzenia resortowe mogą mieć zatem znaczenie w sferze dowodowej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010 r, II UK 218/09, Lex nr 590247).

Apelujący stwierdził, że świadkowie potwierdzili, iż ubezpieczony w spornym okresie zajmował się obsługą akumulatorów. Z zeznań S. G. wynika, że ubezpieczony zajmował się ładowaniem akumulatorów oraz wymianą elektrolitu. Wniosek taki płynie z zeznań tego świadka, jak i zeznań ubezpieczonego. Świadek potwierdził, iż w zakładzie pracy była potężna akumulatornia, na której pracował ubezpieczony. Świadek podał, iż „(...) pojazdy miały często popsute akumulatory. Akumulatory były suche, trzeba było je naładować, czyli przychodził kwas siarkowy w butlach 60 litrowych, elektrycy musieli to rozrobić, mieli destylarkę i trzeba było te akumulatory zalać i pozostawić do ładowania (...) Warunki były słabe. Praca była bardzo ciężka (...) Był elektryk, który był na stałe do akumulatorowni”. Zeznania te korespondują z zeznaniami skarżącego, który twierdził, iż poza pracą w akumulatorowni nie miał czasu na wykonywanie innych czynności. Dostawał kwas, który rozrabiał. Po zalaniu akumulatorów musiał czekać na ich odgazowanie, miał kadzie, w których rozrabiał elektrolit. Podobnie sytuacja wyglądała podczas pracy w Zakładach (...) w D., gdzie zajmował się wyłącznie naprawą akumulatorów. Pośrednio ten rodzaj pracy potwierdzali pozostali świadkowie, jednak nie mający szczegółowej wiedzy odnośnie wykonywanych przez niego czynności.

Sąd dokonując oceny zgromadzonego materiału całkowicie pominął powyższe kwestie, w tym zeznania świadka S. G., nie odnosząc się do nich w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, czym naruszono także art. 328 § 2 kpc, a które były istotne w związku z dokonywaną oceną pracy ubezpieczonego jako pracy w szczególnych warunkach. Praca przy naprawach, wymianie baterii i akumulatorów oraz dolewaniu kwasu siarkowego należy do stanowisk pracy na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach. Jest ona wymieniona w wykazie A Dział XIV „Prace różne” pod pozycją 13. Nie sposób także pomijać występujących w środowisku pracy czynników szkodliwych i uciążliwych w istotny sposób wpływających na warunki pracy, gdy ubezpieczony wykonywał prace w narażeniu na szkodliwe czynniki. Fakt wykonywania pracy w takich warunkach został potwierdzony przez ubezpieczonego i świadków. Stosownie do orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2009 r przesłanką uznania za pracę w szczególnych warunkach jest stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy narażenie na działanie szkodliwych czynników.

Nie bez znaczenia pozostaje brak dołączenia do akt sądowych pełnej dokumentacji akt osobowych ubezpieczonego wraz z listami płac ubezpieczonego, które zawierały informacje o pobieraniu przez niego dodatku za pracę w warunkach szkodliwych i przesądzały o wykonywaniu pracy w takich warunkach.

Okoliczność powyższa nie została przez Sąd uwzględniona, mimo iż ubezpieczony na nią wskazywał i znajdowała odzwierciedlenie w wystawionym świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W efekcie Sąd orzekł również w oparciu o niepełny materiał dowodowy bez analizy dokumentacji osobowej i placowej, a która pozostawała istotna z uwagi na ocenę wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach.

Konieczność zgłoszenia nowego dowodu z zeznań świadka J. O., bezpośredniego przełożonego ubezpieczonego, wynika z faktu niemożności ustalenia jego danych w toku postępowania przed Sądem I instancji.

Sąd Apelacyjny z uwagi na zarzuty i wnioski apelacji postanowił uzupełnić postępowanie dowodowe i dopuścił dowód z zeznań zgłoszonego w apelacji świadka J. O. na okoliczności pracy skarżącego w (...) i (...)

Świadek ten zeznał, że z wnioskodawca spotkał się w 1985 r. Skarżący podlegał mu bezpośrednio od około 1987 r i przez cały czas pracy w (...) pracował w akumulatorowni zajmując się tylko ładowaniem akumulatorów i przygotowaniem elektrolitu, tj. rozcieńczaniem kwasu siarkowego. Świadek twierdził, że w tym czasie skarżący nie wykonywał innych prac i cały czas pracował w (...). Nic świadkowi nie było wiadomo, żeby skarżący od 1985 r wyjeżdżał do RFN. Sam świadek w latach 1989 – 1990 pracował w Związku Radzieckim (nagranie rozprawy z 10 czerwca 2015 r, minuty 00.05.06 – 00.32.34).

Sąd Apelacyjny nie dał wiary zeznaniom świadka, że wie on, jakie czynności wykonywał skarżący w (...). Skarżący od 31 stycznia 1984 r do 28 lutego 1988 r pracował w NRD w przedsiębiorstwie (...) jako mechanik wózków elektrycznych na baterie, przez 4 lata 1 miesiąc 1 dzień. Zatem świadek nie mógł spotkać wnioskodawcy w (...) w 1985 r i być jego przełożonym na stacji obsługi (...) w S. od 1987 r. Świadek nie pamięta, w jakim okresie zatrudniony był skarżący w (...), nie mogą być wiarygodne jego zeznania dotyczące rodzaju pracy wykonywanej przez skarżącego.

Opierając się na postępowaniu dowodowym przeprowadzonym przez Sąd pierwszej instancji oraz na dowodach przeprowadzonych w postępowaniu apelacyjnym **Sąd Apelacyjny zważył co następuje.**

Apelacja wnioskowa nie jest zasadna, bowiem wyrok Sądu Okręgowego odpowiada prawu.

Skarżący nie spełnił warunków do nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (aktualnie tekst jedn. Dz. U. z 2015 r, poz. 748 ze zm.).

Rację ma skarżący że udowodnił do dnia 1 stycznia 1999 r ogólny staż ubezpieczeniowy 25 lat, co zostało potwierdzone decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 czerwca 2014 r. Jednak nadal nie wykazał do tej daty piętnastu lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Prawo do emerytury powstaje dopiero wtedy, gdy spełnione zostaną łącznie wszystkie przesłanki wymagane przez art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Apelujący dowodził, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych w czasie zatrudnienia w (...), (...), to jest następcy (...) oraz we wszystkich okresach pracy w NRD.

Jednak postępowanie dowodowe nie potwierdziło stanowiska skarżącego

Dokumenty znajdujące się w aktach ZUS wskazują na następujące okresy zatrudnienia, które zdaniem skarżącego są okresami jego pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

- od 2 listopada 1972 r do 19 grudnia 1975 r w V. E. S. na stanowisku montera silników 3 lata 1 miesiąc 18 dni,
- od 9 listopada 1976 r do 6 września 1979 r w V. E. G. przy obsłudze zgrzewarek i spawarek 2 lata 9 miesięcy 29 dni,
- od 1 grudnia 1979 r do 30 stycznia 1984 r w (...) na stanowisku elektryka samochodowego 4 lata 2 miesiące,

- od 31 stycznia 1984 r do 28 lutego 1988 r w F. D. na stanowisku mechanika wózków elektrycznych na baterie - 4 lata 1 miesiąc 1 dzień,

- od 18 lipca 1988 r do 30 kwietnia 1992 r w (...) na stanowisku elektromechanika samochodowego 3 lata 9 miesięcy 13 dni,

- od 4 maja 1992 r do 28 czerwca 1993 r w (...) na stanowisku elektromechanika samochodowego 1 rok 1 miesiąc 25 dni.

W ocenie Sądu Apelacyjnego żadne dowody nie potwierdziły, żeby okresy zatrudnienia skarżącego w NRD były okresami pracy wykonywanej w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W okresie od 2 listopada 1972 r do 19 grudnia 1975 r skarżący był zatrudniony w V. E. S. „w charakterze monterów silników”, co zostało potwierdzone w zaświadczeniu o pracy i opinii o pracowniku (k. 8, 9 akt ZUS). Podany rodzaj pracy skarżącego nie jest wymieniony w wykazie A rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r jako praca wykonywana w warunkach szczególnych.

W okresie od 9 listopada 1976 r do 6 września 1979 r skarżący był zatrudniony w V. E. G. „przy obsłudze zgrzewarek i spawarek”, co wynika z zaświadczenia pracodawcy (k. 11 akt ZUS). Zaświadczenie wydane zostało bezpośrednio po zakończeniu zatrudnienia, na prośbę skarżącego, wskazuje dokładnie rodzaje pracy skarżącego, w tym na pierwszym miejscu prace przy obsłudze zgrzewarek, i nie było przez niego do tej pory kwestionowane. W odniesieniu do tego dokumentu nie jest wiarygodne zeznanie apelującego, że wykonywał tylko prace przy spawaniu, które są pracami wymienionymi jako prace w warunkach szczególnych. Nawet jeżeli wykonywał prace przy spawaniu, to nie w pełnym wymiarze czasu pracy, skoro wykonywał również prace przy obsłudze zgrzewarek. Zatem nie wykonywał prac w warunkach szczególnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Również okres pracy od 31 stycznia 1984 r do 28 lutego 1988 r w F. D. nie jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych. Sam skarżący zeznał, że pracował jako mechanik wózków elektrycznych, zajmując się tylko wymianą i ładowaniem baterii i wykonując pracę w warsztacie. Z opinii pracodawcy o skarżącym, wystawionej 22 lutego 1988 r, wynika, że pracował on „od 31 stycznia 1984 r na dziale elektrycznym pojazdów. W tym czasie wykonywał prace na różnych stanowiskach. Jego praca związana była z pojazdami elektrycznymi i na baterie”. A także z zeznań samego skarżącego wynika, że nie pracował w akumulatorowni, tylko w warsztacie. Świadek K. D., który również pracował w Zakładach (...) w D. zeznał, że widział, iż wnioskodawca miał torbę z narzędziami i naprawiał wózki. Świadek widział skarżącego parokrotnie, jak na wydziale coś przy wózkach naprawiał (nagranie rozprawy z 26 czerwca 2014 r, minuty 00.04.42 - 00.08.31). Świadek T. S. zeznał, że „Pan C. pracował na wózkach, sprawdzał jakość wózków, chyba je naprawiał. My rzadko kiedy widzieliśmy się. Ubezpieczony, wiem, że jeździł wózkiem i sprawdzał stan techniczny” (nagranie rozprawy z 26 czerwca 2014 r, minuty 00.17.31 - 00.20.29).

W tej sytuacji nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy złożona przez skarżącego „Ocena techniczna. Zasady regeneracji baterii do wózków widłowych z napędem elektrycznym, stosowane w Zakładach (...) przed rokiem 1990 i wynikających z nich zagrożeń” (k. 77 akt sprawy).

Z powyższych dowodów w sposób jednoznaczny wynika, że skarżący podczas pracy w D. nie wykonywał pracy w akumulatorowniach.

Same okresy pracy skarżącego w (...) i u jego następcy prawnego (...) to są okresy

- od 1 grudnia 1979 r do 30 stycznia 1984 r w (...) na stanowisku elektromechanika samochodowego 4 lata 2 miesiące,

- od 18 lipca 1988 r do 30 kwietnia 1992 r w (...) na stanowisku elektromechanika samochodowego 3 lata 9 miesięcy 13 dni,

(od 1 marca 1984 r do 17 lipca 1988 r oraz od 1 maja 1992 r do 31 sierpnia 1994 r urlop bezpłatny)

- od 4 maja 1992 r do 28 czerwca 1993 r w Spółce (...) na stanowisku elektromechanika samochodowego 1 rok 1 miesiąc 25 dni.

W sumie zatem praca skarżącego w (...) i(...) to okres wynoszący 9 lat 1 miesiąc 8 dni.

W ocenie Sadu Apelacyjnego prawidłowe są również ustalenia Sądu Okręgowego, że skarżący w (...) nie wykonywał wyłącznie pracy w akumulatorowni.

Przekonywujące są zeznania świadka M. J., który był kierownikiem działu kadr i administracji, a oprócz tego technikiem bhp i przeprowadzał z tego tytułu kontrole. Świadek szczegółowo opisał rodzaj prac wykonywanych przez apelującego. Świadek zeznał, że skarżący pracował jako elektromechanik. Wykonywał zlecenia dotyczące naprawy pojazdów i zajmował się obsługą akumulatorów, ładowaniem akumulatorów, a nawet przygotowywaniem elektrolitów do akumulatorów. To był czysty stężony kwas siarkowy i skarżący to rozcieńczał i ładował. Skarżący musiał cyklicznie odwiedzać akumulatorownię i pilnować ładowania akumulatorów. Wymieniał też akumulatory, żarówki, opony, rozruszniki. Rano apelujący musiał kontrolować stan naładowania akumulatorów po nocy. Potem jak były przyjęte samochody do naprawy, to naprawiał, potem formował nowe akumulatory, przygotowywał elektrolit lub dostawał gotowy - to było różnie - musiał to zalać i naładować akumulator. Czyli musiał nadzorować akumulatory. Inne czynności elektromechanika też wykonywał - naprawiał samochody pod kątem osprzętu elektronicznego, od żarówki po rozrusznik czy akumulator (nagranie rozprawy z dnia 1 kwietnia 2014 r, minuty 00.11.16 - 00.19.01). Świadek S. G. zeznał, że skarżący większość czasu pracy spędzał w akumulatorowni, przypuszczał, że w międzyczasie wymieniał jakąś żarówkę. Świadek zeznał, że nie wie na 100%, co robił skarżący, bowiem pracował na innej zmianie (nagranie rozprawy z dnia 26 czerwca 2014 r, minuty 00.08.31 - 00.17.31).

Sam skarżący na rozprawie przed Sądem pierwszej instancji zeznał, że wykonywał sporadycznie naprawy pojazdów (nagranie rozprawy z 26 czerwca 2014 r, minuty 00.22.56- 00.35.26). W Sądzie Apelacyjnym natomiast zeznał, że być może sporadycznie wyszedł naprawić żarówkę, innych prac dotyczących naprawy nie wykonywał (nagranie rozprawy z 10 czerwca 2015 r, minuty 00.33.07 - 00.44.04). Rozbieżność i niespójność zeznań apelującego powoduje, że nie są one wiarygodne. Nadto z pisma (...) do skarżącego z dnia 2 czerwca 1993 r wynika, że pracodawca zamierzał rozwiązać ze skarżącym umowę o pracę bez wypowiedzenia z dniem 1 czerwca 1993 r, a powodem było: „aroganckie zachowanie wobec bezpośredniego przełożonego i klientów, naprawa samochodu bez rachunku zlecenia, używanie wulgarnych słów i umyślne pobicie szyby w drzwiach wejściowych, samowolne opuszczenie stanowiska pracy w dniu 1 czerwca 1993 r” (k. 33 akt sprawy). Pismo to potwierdza, że skarżący wykonywał naprawy samochodów.

Zauważyć należy, że prace wykonywane w warunkach szczególnych to tylko prace wymienione w wykazie A i B rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W wykazie A dziale XIV „Prace różne” pod pozycją 13 wymienione są prace w akumulatorowniach: opróżnianie, czyszczenie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych. Z powyższego opisu prac wynika, że tylko prace w akumulatorowniach i tylko te, które zostały enumeratywnie wymienione w tym punkcie są pracami w szczególnych warunkach uprawniającymi do nabycia emerytury.

W powyższej sytuacji prace polegające na sporządzaniu elektrolitu do akumulatorów, to jest na rozrabianiu kwasu z wodą, nie są pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach.

Skarżący powołał się na przepisy resortowe, zarządzenie nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 30 marca 1985 r w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz.Urz.MG.1985 nr 1, poz. 1). W załączniku nr 1, jako prace w akumulatorowniach wymienione zostały prace na stanowiskach: 1) elektromechanik akumulatorowy, 2) elektromonter akumulatorów i baterii, 3) konserwator akumulatorowy, 4) ładowacz akumulatorów, 5) monter instalacji baterii akumulatorowych, 6) monter akumulatorów, 7) przygotowawcz

elektrolitu, 8) robotnik porządkowy - sprzątacznik produkcyjny, 9) smarowacz płyt akumulatorowych, 10) ślusarz akumulatorów.

Wykazy resortowe stanowisk pracy wykonywanych w szczególnych warunkach rzeczywiście mogą mieć charakter pomocniczy, informacyjny, techniczno-porządkujący, uściślający. Ale wykazy resortowe nie mogą rozszerzać rodzaju prac wymienionych w rozporządzeniu, a przynajmniej rozszerzenie takie nie ma znaczenia prawnego. A taka sytuacja zaistniała w cytowanych przepisach resortowych.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2015 r, III UK 82/14 wskazał, że nawet potencjalne wykonywanie pracy na stanowisku wymienionym w akcie resortowym, którego wszakże nie wskazano w załączniku do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) nie uprawnia do uzyskania wcześniejszej emerytury na podstawie przepisów ustawy emerytalnej (Lex nr 1628948; por. też wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 lutego 2010 r, II UK 188/09, Lex nr 590237; z dnia 13 listopada 2008 r, II UK 88/08, Lex nr 1001292; z dnia 20 października 2005 r, I UK 41/05, OSNP 2006/19-20/306).

Okoliczność, że skarżący pracując w (...) i w (...) miał wypłacany przy wynagrodzeniu za pracę dodatek z tytułu pracy w warunkach szkodliwych nie może przesądzać o tym, że wykonywana w tym czasie praca jest pracą w warunkach szczególnych. Praca wykonywana w warunkach szczególnych jest pojęciem prawnym i oznacza rodzaje prac ściśle wymienione w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Nie każda praca uznana przez pracodawcę za pracę wykonywaną w warunkach szkodliwych jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych w podanym wyżej znaczeniu prawnym. Dlatego złożone przez skarżącego listy płac nie są dowodem o decydującym charakterze (k. 96 akt sprawy).

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną.